

VENDIM
Nr. 14, datë 21.3.2014

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë,

e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Elta Milori, në datën 3.10.2013 mori në shqyrtim, në seancë plenare, çështjen nr. 26/4 Akti që i përket:

KËRKUESE: Shoqata e Shoqërive të Hidrokarbureve, përfaqësuar me prokurë nga av. Thimio Kondi dhe av. Alket Hysenaj.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Këshilli i Ministrave, përfaqësuar nga Avokatura e Shtetit, me autorizim nga z.Armir Juka;

Ministria e Financave, përfaqësuar me autorizim nga znj. Sigita Gjoka;

Autoriteti i Konkurrencës, përfaqësuar me autorizim nga z. Ermal Nazifi;

Bashkimi i Përkohshëm i Shoqërive, “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G., përfaqësuar me prokurë nga av.Vangjel Kosta.

OBJEKTI: -Shfuqizimi, si i papajtueshëm me Kushtetutën, i vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 200, datë 13.3.2013 “Për miratimin e Kontratës së koncesionit për shërbimin e markimit dhe monitorimit të karburanteve, të lidhur ndërmjet Ministrisë së Financave dhe Bashkimit të Përkohshëm të Shoqërive “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G.”;

- Shfuqizimi, si i papajtueshëm me Kushtetutën, i vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 498, datë 30.5.2013 “Për përcaktimin e procedurave të shënjimit të naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës”;

- Pezullimi i zbatimit të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 200, datë 13.3.2013 “Për miratimin e Kontratës së koncesionit për shërbimin e markimit dhe monitorimit të karburanteve, të lidhur ndërmjet Ministrisë së Financave dhe Bashkimit të Përkohshëm të Shoqërive “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G.”

BAZA LIGJORE: Nenet 11, 118,131/c, dhe 155 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 45 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë".

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes, Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuases, e cila kërkoji pranimin e kërkesës; prapësimet e subjekteve të interesuara, të cilat kërkuan rrëzimin e kërkesës, si dhe të Autoritetit të Konkurrencës që e la në çmimin e gjykatës dhe, pasi e diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Ndërmjet Ministrisë së Financave dhe Bashkimit të Përkohshëm të Shoqërive “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G. është lidhur një Kontratë koncesioni për shërbimin e markimit dhe monitorimit të karburanteve (Kontrata e koncesionit). Kjo kontratë është miratuar me vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 200, datë 13.3.2013, dhe ka hyrë në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare nr. 52/2013 (VKM nr. 200). Ky vendim është bazuar në nenet 21, pika 4, dhe 27 të ligjit nr. 9663, datë 18.12.2006 “Për koncesionet”, të ndryshuar.

2. Në datën 27.5.2013, Shoqata e Shoqërive të Hidrokarbureve (kërkuësja), i është drejtuar Gjykatës

Kushtetuese (Gjykata), duke kërkuar shfuqizimin e VKM-së nr. 200, për papajtueshmëri me nenet 11, 118 dhe 155 të Kushtetutës.

3. Në datën 21.6.2013, Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, gjatë shqyrtimit paraprak, vendosi kalimin e çështjes në seancë plenare.

4. Në datën 5.10.2013, kërkesja i është drejtuar Gjykatës me shtesë objekti, për shfuqizimin e VKM-së nr. 498, datë 30.5.2013 “Për përcaktimin e procedurave të shënjimit të naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës” (VKM nr. 498), botuar në Fletoren Zyrtare nr. 105/2013. Gjykata e pranoi kërkesën për shtesë objekti, prandaj dhe vlerëson të shprehet për të dy vendimet e Këshillit të Ministrave, objekt gjykimi.

5. Sipas kushteve të Kontratës së koncesionit, së cilës i referohen dy vendimet e Këshillit të Ministrave objekt gjykimi, procesi i shënjimit dhe monitorimit do të realizohet nga Koncesionari. Kjo kontratë është nënshkruar për një periudhë 10-vjeçare (neni 4), duke i dhënë të drejta ekskluzive Koncesionarit, shoqërisë “GFI Albania” sh.p.k., për ofrimin e këtij shërbimi. Po sipas kontratës, Koncesioni është shërbimi i markimit dhe monitorimit të karburanteve që do të ofrohet nga Koncesionari për qëllime të kontrollit fiskal në Republikën e Shqipërisë, ku shërbimi i markimit konsiston në injektimin e markuesit në produktet e përcaktuara në kontratë, ndërsa shërbimi i monitorimit konsiston në kontrollin për shmangie të evazionit fiskal të subjekteve që janë të detyruara të kryejnë markimin e produkteve të specifikuar në kontratë (neni 1).

II

Pretendimet e palëve

6. **Kërkesja, Shoqata e Shoqërive të Hidrokarbureve**, pretendon antikushtetutshmërinë e dy VKM-ve, për këto arsye:

6.1 Detyrimi për të realizuar markimin pranë Koncesionarit, si subjekt i vetëm në treg për këtë shërbim, cenon konkurrencën dhe krijon pozitë dominuese në treg. Shteti, me ligj, mund të krijojë situatë monopol të një veprimtarie ekonomike të ushtruar prej tij, por jo prej privatëve. Është kufizuar liria ekonomike në kundërshtim me nenet 11 dhe 17 të Kushtetutës, që kërkojnë rezervë absolute ligjore dhe, mbi të gjitha, nuk ka arsye të rëndësishme publike mbi këtë lloj kufizimi.

6.2 Janë shkelur marrëveshjet ndërkombëtare, ku vendi ynë ka aderuar dhe i ka ratifikuar, si, OBT-GATT (Marrëveshje e përgjithshme për tregtinë dhe tarifën e Organizatës Botërore të Tregtisë), dhe Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit, në lidhje me lirinë ekonomike.

6.3 Është shkelur neni 118 i Kushtetutës, sepse dhënia e koncesionit një subjekti të vetëm, në kushtet e monopolit, bie në kundërshtim me përcaktimet mbi procedurën që duhet ndjekur nga Këshilli i Ministrave për ngjyrimin, sipas nenit 54/4 të ligjit nr. 61/2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”.

6.4 Është shkelur neni 155 i Kushtetutës, pasi tarifa për shërbimin e shënjimit, si pagesë e detyrueshme për tregtuesit, është detyrim financiar i karakterit normativ, prandaj dhe duhet përcaktuar me ligj dhe jo me vendim të Këshillit të Ministrave.

7. **Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave, përfaqësuar nga Avokatura e Shtetit**, ka argumentuar se:

7.1 Gjykata Kushtetuese nuk ka juridiksion kushtetues, sepse VKM-ja nr. 200 është akt individual. Kjo VKM nuk ka bërë rregullim të përgjithshëm, pasi çmimi dhe termat e tjera janë rregulluar nga Kontrata e koncesionit.

7.2 Liria ekonomike nënkupton importimin, magazinimin, eksportimin dhe tregtimin e produkteve të hidrokarbureve, gjë që nuk është cenuar apo kufizuar me këto vendime. Shënjimi, në vetvete, nuk ia kufizon këtë liri veprimi subjekteve. Edhe nëse pranojmë që ka kufizim të veprimtarisë ekonomike, ky kufizim është në përputhje me nenin 17 të Kushtetutës, pasi shënjimi është realizuar për shmangien e evazionit fiskal që është në interes publik.

7.3 VKM-të objekt gjykimi nuk bien në kundërshtim me Marrëveshjen e Stabilizim-Asociimit, por, përkundrazi, respektojnë disa nga parimet më të rëndësishme të përcaktuara nga kjo marrëveshje, përkatësisht nenet 76, 85, 98 dhe 108 (shmangia e evazionit, qëndrueshmëri mjedisore, masa të reja efikase fiskale).

7.4 Markimi përcaktohet nga ligji nr. 61/2012 “Për akcizat”, prandaj dhe subjekti nuk mund të kundërshtojë VKM-të, pasi nëse ka kufizim, ky është bërë me ligj.

7.5 VKM-ja nr. 498 përcakton një tarifë fikse për shërbimin e shënjimit, e cila është përcaktuar nga Kontrata e koncesionit, sipas rregullave të së drejtës civile. Në këtë kuptim, kjo VKM nuk ka vendosur taksë, prandaj dhe garancitë e nenit 155 të Kushtetutës, nuk mund të zbatohen.

8. **Subjekti i interesuar, Ministria e Financave**, ka paraqitur këto argumente:

8.1 Kërkesja nuk legjitimohet, sepse përderisa dy VKM-të nuk kanë përcaktime që të cenojnë lirinë ekonomike,

kjo do të thotë se nuk ka dëm potencial, si kriter legjitimimi për shoqatat.

8.2 Gjykata Kushtetuese nuk ka juridiksion në lidhje me VKM-në nr. 200, sepse është e karakterit individual.

8.3 Liria ekonomike, si koncept kushtetues, nuk nënkupton lirinë për t'iu shmangur kontrolleve shtetërore, pra në rastin konkret edhe kontrolleve nëpërmjet instrumentit të shënjitimit dhe monitorimit, prandaj dhe VKM-ja nr. 498 nuk e cenon nenin 11 të Kushtetutës.

8.4 Tarifa për shërbimin e shënjitimit, nuk është taksë kombëtare apo pagesë kombëtare, por kosto e implementimit të instrumentit të markimit, e përcaktuar me kontratë sipas ligjit për koncesionet. Për rrjedhojë, kjo pagesë nuk është caktuar me vendim të Këshillit të Ministrave dhe nuk ka pse të pretendohet dhe përcaktimi me ligj.

9. Subjekti i interesuar, Autoriteti i Konkurrencës, ka paraqitur këto parashtrime:

9.1 Ligji nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” përcakton në nenin 69/b, detyrimin për organet e administratës qendrore dhe vendore të kërkojnë vlerësimin e Autoritetit për çdo projekt /akt normativ, që ka të bëjë me vendosjen e të drejtave ekskluzive ose të të drejtave të veçanta, në zona të caktuara, për ndërmarrje ose për produkte të caktuara. Autoriteti vlerëson shkallën e kufizimit ose të pengimit të konkurrencës që rrjedh nga këto projektakte. Autoriteti i Konkurrencës i ka kërkuar Ministrisë së Financave informacion për vlerësimin *ex ante* të koncesionit të markimit, detyrim të cilin kjo ministri nuk e ka plotësuar.

9.2 Për të vlerësuar praktikën, nëse është antikonkurrese dhe nëse ka abuzim me pozitën dominuese në treg, ky hetim *ex post* mund të kryhet eventualisht vetëm pasi të ketë filluar veprimtaria e dhënë me koncesion dhe të jenë vënë re shenja të kufizimit të konkurrencës.

10. Subjekti i interesuar, Bashkimi i Përkohshëm i Shoqërive “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G., ka argumentuar se:

10.1 Kërkesja nuk legjitimohet, sepse përderisa VKM-të nuk kanë përcaktime që të cenojnë lirinë ekonomike, kjo do të thotë se nuk ka dëm potencial, si kriter legjitimimi për shoqatat.

10.2 VKM-ja nr. 200 ka miratuar një Kontratë koncesioni, prandaj është akt individual dhe rrjedhimisht jashtë juridiksionit të Gjykatës Kushtetuese.

10.3 VKM-ja nr. 498 nuk cenon lirinë ekonomike, sepse lënda e parë e procedurës së markimit (ngjyruesi) nuk mund të shihet si mall tregtar, por si element i rëndësishëm i procesit të kontrollit të shënjitimit.

III

Vlerësimi i Gjykatës

Për kërkesën për pezullimin e zbatimit të VKM-së nr. 200

11. Mbledhja e Gjyqtarëve mori paraprakisht në shqyrtim kërkesën për pezullimin e zbatimit të VKM-së nr. 200, objekt shqyrtimi. Në kuptim të nenit 45 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, subjekti që kërkon pezullimin e një akti duhet të provojë preken e interesave shtetërore, shoqërore ose të individëve, si dhe pasojat e pariparueshme që do të sillte zbatimi i aktit. Mbledhja e Gjyqtarëve nuk gjeti argumente bindëse për mundësinë e cenimit të interesave shtetërore, shoqërore ose të individëve si rrjedhojë e zbatimit të menjëhershëm të këtij vendimi. Për këtë arsye, në datën 27.6.2013, Mbledhja e Gjyqtarëve vendosi rrëzimin e kërkesës për pezullimin e zbatimit të vendimit nr. 200, datë 13.3.2013, të Këshillit të Ministrave. Kërkesja përsëriti kërkesën për pezullim edhe në seancë gjyqësore, prandaj dhe Gjykata, me vendimin e ndërmjetëm të datës 3.10.2013, u shpreh për rrëzimin e kërkesës për pezullim të vendimit nr. 200, datë 13.3.2013, të Këshillit të Ministrave, me të njëjtin argument.

Për legjitimitimin e kërkesës, Shoqatës së Shoqërive të Hidrokarbureve

12. Çështjen e legjitimitimit Gjykata e ka vlerësuar si një ndër aspektet kryesore që lidhen me iniciimin e një procesi kushtetues. Në gjykime të kontrollit të kushtetutshmërisë së normës, subjektet iniciuese, që parashikohen në nenin 134, pika 2, të Kushtetutës, kanë detyrimin për të provuar interesin që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë ligjore që ato kryejnë dhe çështjes kushtetuese të ngritur.

13. Për sa i përket legjitimitimit të shoqatave, si subjekte iniciuese sipas nenit 134/2 të Kushtetutës, Gjykata ka tashmë një jurisprudence të konsoliduar, e cila ka pranuar legjitimitimin e këtyre subjekteve për çështje që lidhen me interesat e tyre. Gjykata është shprehur se vlerësimi nëse një organizatë ka ose jo mjaftueshëm interes, bëhet rast pas rasti, në varësi të rrethanave të çdo çështjeje të veçantë. Organizata që vë në lëvizje Gjykatën duhet të provojë se në çfarë mënyre ajo mund të preket në një aspekt të veprimtarisë së saj, pra duhet të provojë lidhjen e drejtpërdrejtë dhe të individualizuar që ekziston midis veprimtarisë së saj dhe normës që

kundërshton. Interesi për të vepruar duhet të jetë i sigurt, i drejtpërdrejtë dhe vetjak. Ky interes konsiston tek e drejta e shkelur, tek dëmi real ose potencial dhe jo te premiset teorike mbi antikushtetutshmërinë e normës që ka sjellë këtë cenim të interesit. Vetëm fakti që dispozitat e kundërshtuara mund të kenë ose kanë pasur një efekt çfarëdo mbi kërkuesin, nuk është i mjaftueshëm për të përcaktuar nëse ai legjitimohet në paraqitjen e kërkesës, por është e nevojshme të provohet se dispozita e kundërshtuar rregullon marrëdhënie që janë qëllimi i veprimtarisë së kërkuesit, sipas përcaktimeve të bëra në Kushtetutë, në ligje ose, në rastin e subjekteve të së drejtës private, në statut (*shih vendimet nr. 33, datë 24.6.2010; nr. 4, datë 23.2.2011; nr. 43, datë 6.10.2011; nr. 37, datë 13.6.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Kërkuesja pretendon se VKM-ja nr. 200 dhe VKM-ja nr. 498 përcaktojnë detyrime mbi subjektet tregtare në fushën e hidrokarbureve, në lidhje me procedurat e shënjitimit të hidrokarbureve kundrejt një tarife fikse, që, për pasojë, do të rriste çmimin e tyre dhe do të sillte uljen e fitimit. Njëkohësisht, kërkuesja pretendon se shënjitimi është një shërbim, i cili mund të kryhet nga tregtuesit e hidrokarbureve, në kuadër të lirisë ekonomike për të përzgjedhur subjektin e shënjitimit, ndërsa VKM-ja nr. 498 përcakton një subjekt të vetëm koncesionar. Sipas subjekteve të interesuara, Këshilli i Ministrave dhe Bashkimi të Përkohshëm të Shoqërive “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G., kërkuesja nuk legjitimohet, sepse nuk ka cenim të lirisë ekonomike, që do të thotë se nuk ka dëm potencial si kriter i domosdoshëm për legjitimimin e shoqatave.

15. Gjykata konstaton se Shoqata e Shoqërive të Hidrokarbureve është një subjekt juridik i regjistruar në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 810, datë 28.10.2003. Anëtarët e shoqatës janë shoqëritë e tregtimit me shumicë dhe pakicë të hidrokarbureve në Shqipëri. Në statutin e shoqatës parashikohet, ndër të tjera, se qëllimi kryesor i shoqatës është “...përfaqësimi, dhe mbrojtja e interesave të përbashkëta të anëtarëve në kuadrin e zhvillimit të tregut të hidrokarbureve”.

16. Gjykata vlerëson se shoqata mbron interesat kushtetuese të personave juridikë që ushtrojnë aktivitet ekonomik në fushën e hidrokarbureve dhe ka argumentuar mjaftueshëm *prima facie* se interesat e tyre kontraktuale dhe fitimprurëse preken nga zbatimi i VKM-ve. Për rrjedhojë, kërkuesja ka legjitimim *ratione personae* në këndvështrim të nenit 134/2 të Kushtetutës¹. Gjithashtu, kërkuesja ka edhe legjitimim *ratione temporis*, sepse vendimet objekt gjykimi janë brenda afatit 3-vjeçar ligjor për t’u kundërshtuar para Gjykatës Kushtetuese, në përputhje me nenin 50 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

17. Sa i përket legjitimitimit *ratione materiae*, Gjykata çmon të shprehet për vendimet e Këshillit të Ministrave, objekt gjykimi, veç e veç, sepse nga palët e interesuara janë ngritur pretendime që kanë lidhje me karakterin e VKM-së nr. 200 dhe, për rrjedhojë, dhe me juridiksionin e Gjykatës.

IV

Për juridiksionin e Gjykatës në shqyrtimin e VKM-së nr. 200 dhe VKM-së nr. 498

18. Kërkuesja ka pretenduar se VKM-ja nr. 200 është akt normativ dhe, për rrjedhojë, dhe brenda juridiksionit të Gjykatës Kushtetuese. Subjektet e interesuara, Këshilli i Ministrave, Ministria e Financave, si dhe Bashkimi i Përkohshëm i Shoqërive “Global Fluids International” S.A. dhe “Petroleum Consulting Partners” A.G., argumentojnë se Gjykata nuk ka juridiksion kushtetues, sepse VKM-ja nr. 200 është akt individual.

19. Neni 131/c i Kushtetutës parashikon se Gjykata Kushtetuese vendos për pajtueshmërinë e akteve normative të organeve qendrore dhe vendore me Kushtetutën dhe marrëveshjet ndërkombëtare. Në kuptim të kësaj dispozite, Gjykata thekson se karakteri normativ i aktit të kundërshtuar është elementi përcaktues që ndan juridiksionin kushtetues nga ai i gjykatave të zakonshme. Vetëm aktet normative mund të jenë objekt i kontrollit abstrakt të kushtetutshmërisë së normës, që ushtron kjo Gjykatë, ndërkohë që aktet individuale i nënshtrohen kontrollit të sistemit të zakonshëm gjyqësor. Prandaj dhe Gjykata vlerëson të ndalet paraprakisht tek natyra e VKM-së nr. 200, si dhe në juridiksionin e saj mbi shqyrtimin substancial të këtij akti.

20. Gjykata, gjatë jurisprudencës së saj, ka theksuar se një akt me karakter normativ duhet të vendosë norma të përgjithshme sjelljeje, me karakter abstrakt, që rregullojnë marrëdhënie të caktuara juridike, të cilat i shtrijnë efektet e tyre mbi një kategori të pacaktuar subjektesh (*vendimi nr. 185, datë 26.11.2001, i Gjykatës Kushtetuese*). Një akt individual i referohet një fakti konkret dhe jo një numri faktesh të mundshme ose hipotetike, dhe i jep zgjidhje një çështjeje konkrete, me natyrë teknike dhe jo normative (*vendimi nr. 35, datë 7.3.2013, i Mbledhjes së Gjyqtarëve*).

21. Akti individual është vullnet i shprehur nga organi publik, në ushtrim të funksionit të tij publik, ndaj një

¹Votuan kundër legjitimitimit gjyqtarët: V. Kristo, V. Tusha, A. Xhoxhaj, G. Dizdari.

ose disa subjekteve individualisht të përcaktuara të së drejtës, që krijon, ndryshon ose shuan një marrëdhënie juridike konkrete, ndërsa *akti normativ*, është vullnet i shprehur nga organi publik, në ushtrim të funksionit të tij publik, që rregullon marrëdhënie të përcaktuara me ligj, duke vendosur rregulla të përgjithshme sjelljeje dhe që nuk shteron në zbatimin e tij, kuptim i dhënë edhe nga ligji nr. 49, datë 3.5.2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”.

22. Në vlerësimin e Gjykatës, tri kritere përcaktojnë ndarjen e aktit nënligjor në individual ose normativ: i) *Subjektet të cilave akti u drejtohet* - subjekte individualisht të përcaktuara të së drejtës/një grup personash të përcaktueshëm në bazë të karakteristikave të përgjithshme, ose subjekte të papërcaktuara të së drejtës; ii) *Objekti-krijimi*, ndryshimi ose shuarja e një marrëdhënieje juridike konkrete të së drejtës administrative, ose përcaktimi i normave të përgjithshme të sjelljes, me karakter abstrakt; iii) *Karakteri shterues/jo shterues*-efektet shtrihen tek subjekte të përcaktuara dhe në mënyrë të njehershme, ose tek subjekte të papërcaktuara të së drejtës, në mënyrë të vazhdueshme dhe jo të njehershme.

23. Duke analizuar VKM-në nr. 200, sipas tri kritereve të sipërpërmendura, Gjykata çmon se *strictu sensu*, VKM-ja i drejtohet palëve nënshkruese të Kontratës së koncesionit, si subjekte individualisht të përcaktuara. Gjithashtu, objekti i vendimit është konkret, sepse ka për qëllim vetëm miratimin e Kontratës së koncesionit. Efekti i kësaj VKM-je është ekzekutimi i kontratës së koncesionit, duke i dhënë vendimit natyrë shteruese.

24. Bazuar në konsideratat e mësipërme, Gjykata vlerëson se VKM-ja nr. 200 është një akt individual dhe, si i tillë, nuk i nënshtrohet kontrollit kushtetues, sipas nenit 131/c të Kushtetutës. Për rrjedhojë dhe kërkuësja, Shoqata e Shoqërive të Hidrokarbureve, nuk legjitimohet për këtë pjesë të kërimit (*ratione materiae*).

25. Sa i përket VKM-së nr. 498, Gjykata konstaton se kjo VKM detyron për pajisjen me shërbimin e shënjimit, të gjitha subjektet të cilat tregtojnë, eksportojnë, importojnë, shpërndajnë, transportojnë, magazinonë, prodhojnë, rafinojnë, ose kryejnë çdo aktivitet tregtar me produktet, që janë të detyruara të paguajnë detyrimet fiskale për produktet e shënjimit dhe që kërkojnë kryerjen e shërbimit të shënjimit të naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës të zotëruara prej tyre, sipas kuadrit ligjor për shërbimin e shënjimit (*pika 1.10 e vendimit*).

26. Gjykata vëren se VKM-ja nr. 498 i drejtohet të gjithë kategorisë së subjekteve tregtare që veprojnë në fushën e hidrokarbureve, jo në mënyrë nominative, por në mënyrë të cilësuar për shkak të karakteristikave të kësaj kategorie. Kushdo subjekt që i mbart cilësitë, ose do t'i mbartë në të ardhmen, bëhet subjekt me interesa të ligjshme në drejtim të rregullimeve normative të përcaktuara në VKM. Prandaj, Gjykata çmon se nisur nga rrethi i subjekteve që u drejtohet dhe efekteve që do të sjellë mbi to, në mënyrë të përsëritur, VKM-ja nr. 498 ka karakter joshterues. Për rrjedhojë, VKM-ja nr. 498 është akt nënligjor normativ dhe, në kuptim të nenit 131/c të Kushtetutës, është brenda juridiksionit të Gjykatës Kushtetuese.

V

Mbi themelin

A. Për pretendimin se cenohet liria ekonomike në kundërshtim me nenin 11 të Kushtetutës

27. Kërkuësja pretendon para Gjykatës shkeljen e nenit 11 të Kushtetutës, pasi është cenuar liria ekonomike për të realizuar shërbimet sipas zgjedhjes së anëtarëve të saj. Sipas kërkuësës, shënjimi mund të bëhet dhe nga vetë anëtarët e Shoqatës së Shoqërive të Hidrokarbureve, pranë rafinerive ku ata furnizohen, dhe më pas strukturat shtetërore kompetente, ose subjekti apo subjektet e përcaktuara nga shteti të bëjnë kontrollin/monitorimin. Po kështu, edhe nëse ndodhemi përballë kufizimit, ai duhej bërë me ligj dhe jo me vendim të Këshillit të Ministrave, si dhe për një arsye publike të rëndësishme.

28. Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave, argumenton se liria ekonomike, për anëtarët e shoqatës kërkuëse, nënkupton importimin, magazinimin, eksportimin dhe tregtimin e produkteve të hidrokarbureve, liri që nuk është cenuar apo kufizuar me këtë vendim.

29. Kushtetuta, në nenin 11, pikat 1 dhe 3, parashikon se sistemi ekonomik bazohet në pronën private e publike, si dhe në ekonominë e tregut dhe në lirinë e veprimtarisë ekonomike, dhe se kufizimet e lirisë ekonomike mund të bëhen vetëm me ligj, për një arsye të rëndësishme publike. Gjykata e ka interpretuar gjerësisht konceptin e lirisë së veprimtarisë ekonomike të garantuar nga neni 11 i Kushtetutës. Sipas saj, kjo liri nënkupton, kryesisht, të drejtën për të lidhur kontrata, individualisht ose kolektivisht, lirisht dhe mbi bazën e vullnetit personal, të drejtën për të zgjedhur aktivitetin që dëshiron të ushtrojë individi, të drejtën për të zgjedhur një punë sipas preferencës etj. Kjo liri përfshin të gjitha të drejtat që lidhen me prodhimin, shpërndarjen ose konsumin e mallrave dhe të shërbimeve. Liria e veprimtarisë ekonomike përmban në vetvete shumë të drejta dhe liri, si: liria e biznesit ose aftësia për të krijuar dhe mbyllur një sipërmarrje, liria e tregtisë ose mungesa e barrierave lidhur me importimin dhe eksportimin e

mallrave dhe shërbimeve, liria monetare si masë për të garantuar qëndrueshmëri të çmimit, liria fiskale mbi të ardhurat qoftë individuale, qoftë ndaj biznesit në mënyrë të veçantë, të drejtat e pronës si aftësi e individëve për të grumbulluar, poseduar dhe disponuar sende, të lirë nga ndërhyrja e shtetit, liria e investimit dhe qarkullimit të lirë të kapitaleve, veçanërisht kapitalit të huaj, liria financiare dhe pavarësia nga kontrolli shtetëror, liria e punës për të ndërvepruar pa kufizime nga shteti (*shih vendimet nr. 10, datë 19.3.2008; nr. 19, datë 9.7.2009; nr. 24, datë 24.7.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

30. Gjykata është shprehur, gjithashtu, se liria e veprimtarisë ekonomike përmban edhe detyrimin e shtetit që, nëpërmjet ligjvënësisë, të ndërhyjë në rregullimin e kësaj lirie, me qëllim që krahas lirisë së veprimtarisë ekonomike të garantohet edhe parimi i shtetit social dhe i të mirës së përbashkët. Ky detyrim për rregullim i ligjvënësisë shprehet nëpërmjet nxjerrjes së normave konkrete juridike, me anë të të cilave synohet disiplinimi i ushtrimit të veprimtarisë së lirë ekonomike në sektorë apo fusha të caktuara. Në këtë rast, shteti duhet të luajë rolin e katalizatorit për realizimin efektiv të lirisë ekonomike nga njëra anë dhe mbrojtjes së kësaj lirie, nga ana tjetër. Vetëm shteti mund të arrijë të krijojë mjedisin e vërtetë dhe optimal për ushtrimin e kësaj lirie vetjake, prandaj ai duhet parë si rregullator me qëllim mbrojtjen e tregut nga deformimet që natyrshëm mund t'i mbartë me vete zhvillimi i lirë i veprimtarisë ekonomike (*shih vendimet nr. 10, datë 19.3.2008; nr. 24, datë 24.7.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Gjykata thekson se në bazë të Marrëveshjes së Stabilizim–Asociimit, praktikat në kundërshtim me nenin 71 (*konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike*) vlerësohen në bazë të kriterëve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës së aplikueshme në Komunitet, sidomos të neneve 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit themelues të Komunitetit Europian, dhe instrumenteve interpretuese që përdoren nga institucionet e Komunitetit. Në këto kushte, ashtu si edhe në gjykime të mëparshme, Gjykata e sheh me vend t'i referohet jurisprudencës së Gjykatës Europiane të Drejtësisë (GJED), lidhur me zbatimin e rregullave të konkurrencës në respektim të kësaj marrëveshjeje.

32. Në çështje të ngjashme, kur një aktivitet i caktuar i është dhënë nga autoriteti publik një shoqërie me të drejta ekskluzive, GJED-ja është shprehur se paraprakisht duhet bërë dallimi mes faktit nëse shteti mund të veprojë duke ushtruar autoritet publik, apo duke ndërmarrë kryerjen e aktiviteteve ekonomike, të natyrës tregtare, industriale, duke prodhuar dhe ofruar mallra dhe shërbime në treg. Me qëllim që të arrihet të bëhet ky dallim, është e nevojshme që në çdo çështje të vlerësohet veprimtaria e ushtruar nga shteti dhe të përcaktohet se cilës kategorie këto aktivitete i përkasin. Kjo gjykatë mbikëqyrjen e aktivitetit të kundërndotjes në portin e Gjenovës, e konsideroi si aktivitet të natyrës joekonomike, për të cilin justifikohet përjashtimi nga rregullat e konkurrencës (*C-343/95, Cali v. Servizi ecologici porto di Genova SpA, perifrashim prg.16-23*). Po kështu, në një çështje tjetër, GJED-ja mbajti qëndrimin se aktivitetet e kontrollit dhe mbikëqyrjes ajrore janë tipike aktivitete të ushtrimit të autoritetit publik dhe, si të tilla, ato nuk janë të natyrës ekonomike që të detyrojnë zbatimin e rregullave të konkurrencës (*C-364/92, SAT Fluggesellschaft mbH v Eurocontrol, prg.30*). GJED-ja është shprehur se dispozita e nenit 90/2 të Traktatit u lejon shteteve që sipërmarrjeve që u ngarkojnë realizimin e shërbimeve të interesit të përgjithshëm ekonomik, t'u akordojnë të drejta ekskluzive të cilat mund të pengojnë zbatimin e rregullave të Traktatit për konkurrencën, për sa kufizimet e konkurrencës, ose edhe përjashtimi i gjithë konkurrencës, nga operatorët e tjerë ekonomikë, janë të nevojshme për të siguruar kryerjen e detyrave specifike që u janë ngarkuar sipërmarrjeve të pajisura me të drejtat ekskluzive (*C-320/91, Paul CORBEAU, prg.14*).

33. Gjykata vëren se vendimi i Këshillit të Ministrave, objekt shqyrtimi, në bazë të ligjit nr. 9663, datë 18.12.2006 “Për koncesionet”, ka inkorporuar në nenet e tij, një kontratë konkrete koncesioni, të lidhur midis autoritetit kontraktues, Ministrisë së Financave, dhe koncesionarit, subjekti i interesuar. Kjo kontratë ka për objekt projektimin, ngritjen dhe vënien në zbatim të një sistemi kombëtar për “Markimin dhe monitorimin e karburanteve në Republikën e Shqipërisë”, i cili do të krijojë mundësinë e identifikimit të përzierjeve të paligjshme të karburanteve qarkulluese në tregun shqiptar, me qëllim shmangien e pagesës së detyrimeve fiskale. Me sistemin kombëtar të “Markimit dhe monitorimit të karburanteve në Republikën e Shqipërisë”, vërtetohet jo vetëm nëse përbërja e karburanteve ka ndryshuar mbas pagesës së detyrimeve fiskale, por edhe nëse karburanti në qarkullim është i markuar, pra i ka paguar këto detyrime.

34. Gjykata vlerëson se ndërhyrja e shtetit nëpërmjet shënimit dhe monitorimit bëhet me synim shmangien e evazionit fiskal, kontrollin më cilësor të mbledhjes së të ardhurave tatimore dhe disiplinimin e veprimtarisë në tregun e hidrokarbureve, si politikë shtetërore me interes publik. Gjithashtu, përveç qëllimit kryesor për të cilin Këshilli i Ministrave ka vendosur detyrimin e shënimit dhe monitorimit, ky proces ka edhe dobi të tjera me interes

të përgjithshëm si, ngushtimin e hapësirave për veprime korruptive, përmirësimin e cilësisë së karburanteve, si dhe uljen e ndotjes ambientale.

35. Në këto kushte, subjekti koncesionar është ngarkuar nga ana e shtetit me kryerjen e një shërbimi të një interesi të përgjithshëm, që konsiston në kryerjen e shënjimit në produktet e naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës dhe monitorimin e këtij procesi, mbi tarifa uniforme dhe kushte cilësie të njëjta. Ky proces është i lidhur për nga natyra, qëllimi dhe rregullat e përcaktuara mbi finalizimin e këtij procesi, me ushtrimin e pushtetit publik me qëllim shmangien e evazionit fiskal, funksion tipik i autoriteteve shtetërore. Për më tepër, duke qenë se procesi i shënjimit dhe monitorimit është në tërësi instrument kontrolli kundër abuzimeve në sistemin fiskal, është në diskrecionin e ekzekutivit të vlerësojë nëse duhet të realizohet nga vetë shteti apo nga një subjekt i kontraktuar. Duke qenë shërbime specifike, që lidhen me realizimin e një interesi të përgjithshëm, Gjykata vlerëson se përjashtimi i tyre nga rregullat e konkurrencës nuk përbën cenim të lirisë së veprimtarisë ekonomike.

36. Gjithashtu, Gjykata thekson se VKM-ja nr. 498 nuk ka për objekt rregullimi veprimtarinë e prodhimit, eksportimit, importimit, shpërndarjes, transportit apo shitjes me pakicë dhe shumicë të hidrokarbureve, të cilat janë veprimtari që ushtrohen nga ana e anëtarëve të shoqatës kërkuese. Këshilli i Ministrave nuk ka ndërhyrë për të rregulluar veprimtari tregtare në këtë fushë, çka mund të ngrinte dyshime lidhur me cenimin e nenit 11 të Kushtetutës, por ka pasur si qëllim mbledhjen e të ardhurave tatimore, shmangien e evazionit fiskal dhe mbikëqyrjen dhe respektimin e legjislacionit tatimor nga subjektet, anëtarë të shoqatës kërkuese.

37. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se në rastin konkret nuk ka cenim të nenit 11 të Kushtetutës dhe, për rrjedhojë, nuk ka vend për analizë të mëtejshme të kriterëve të kufizimit, në përputhje me nenin 17 të Kushtetutës.

B. Për pretendimet për cenim të nenit 118 dhe 155 të Kushtetutës

38. Kërkuesja ka pretenduar, gjithashtu, se kufizimi i lirisë ekonomike, është bërë në kushtet e mungesës së delegimit ligjor, duke mos u respektuar kërkesat e nenit 118 të Kushtetutës. VKM-ja nr.498, duke përcaktuar një subjekt të vetëm si autoritet të shënjimit, nuk ka respektuar procedurat e përcaktuara nga ligji për akcizat, i cili nuk kishte autorizuar Këshillin e Ministrave për përcaktimin e një subjekti të vetëm koncesionar. Po sipas kërkueses, në vështirim të nenit 155 të Kushtetutës, tarifa kombëtare e shërbimit të shënjimit (*pika 1.3 e vendimit*) si detyrim financiar kombëtar duhej realizuar me ligj të Kuvendit, dhe jo me vendim të Këshillit të Ministrave.

39. Gjykata ka çmuar se kuptimi mbi legjitimitimin e shoqatave duhet parë edhe në këndvështrimin e dallimit që ekziston ndërmjet pretendimit për cenim të një të drejte substanciale kushtetuese që ka lidhje me interesat e tyre dhe pretendimeve për antikushtetutshmëri të aktit nënligjor të kundërshtuar, në kuptim të rregulimeve kushtetuese procedurale, për të cilat mund t'i drejtohen Gjykatës subjektet e kushtëzuara sipas nenit 134 të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 17, datë 25.7.2008; nr. 4, datë 23.2.2011; nr. 17, datë 27.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

40. Prandaj, Gjykata vlerëson se përderisa VKM-ja nr. 498 nuk cenon lirinë ekonomike, nuk mund të vijojë më tej me analizën e vlerësimit të pretendimeve për cenimin e kërkesave të neneve 118 dhe 155 të Kushtetutës. Gjykata vëren se këto pretendime do të merreshin në konsideratë vetëm në plotësim të kushtit të kërkuar nga pika 2 e nenit 134 të Kushtetutës, pra vetëm nëse do të rezultonte se kërkuesja kishte një interes real të cenuar nga VKM-ja e kundërshtuar. Nga analiza e mësipërme, rezultoi se e drejta e lirisë së veprimtarisë ekonomike nuk cenohet nga akti, objekt shqyrtimi, dhe, për pasojë, kërkuesja nuk legjitimohet për të iniciuar një proces kontrolli kushtetutshmërie, në lidhje me nenet 118 dhe 155 të Kushtetutës.

41. Si përfundim, Gjykata konkludon se VKM-ja nr. 200 është jashtë juridiksionit kushtetues, ndërsa VKM-ja nr. 498 nuk bie në kundërshtim me kërkesat e nenit 11 të Kushtetutës, prandaj dhe kërkesa, objekt shqyrtimi, duhet rrëzuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, shkronja “c”, 132 dhe 134, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, si dhe të neneve 49 e 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletore Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha.
Anëtarë kundër: Fatmir Hoxha, Fatos Lulo, Besnik Imeraj
Anëtar pjesërisht kundër: Sokol Berberi

MENDIM PAKICE

Jam dakord me shumicën për konkluzionin e arritur mbi VKM-në nr. 200, sipas të cilit ky akt është akt i karakterit individual dhe për rrjedhojë bie jashtë juridiksionit të Gjykatës Kushtetuese në ushtrimin e kontrollit abstrakt, sipas nenit 131/c të Kushtetutës.

Ndërsa, për sa i përket VKM-së nr. 498 nuk ndaj të njëjtin qëndrim me shumicën, lidhur me përfundimin e arritur në këtë çështje dhe argumentet mbi të cilat mbështetet ky qëndrim, prandaj dhe e çmoj të rëndësishme të shprehem me mendim pakice.

Nëpërmjet arsytimit të saj, shumica ka arritur në konkluzionin se subjekti koncesionar (Koncesionari) është ngarkuar nga ana e shtetit me kryerjen e një shërbimi të një interesi të përgjithshëm, që konsiston në kryerjen e shënjimit në produktet e naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës dhe monitorimin e këtij procesi, mbi tarifa uniforme dhe kushte cilësie të njëjta. Ky proces është i lidhur për nga natyra, qëllimi dhe rregullat e përcaktuara mbi finalizimin e këtij procesi me ushtrimin e pushtetit publik me qëllim shmangien e evazionit fiskal, funksion tipik i autoriteteve shtetërore. Duke qenë shërbime specifike, që lidhen me realizimin e një interesi të përgjithshëm, shumica ka vlerësuar se përjashtimi i tyre nga rregullat e konkurrencës nuk përbën cenim të lirisë së veprimtarisë ekonomike (*prg. 35 i vendimit*).

Në ndryshim nga shumica, vlerësoj se në rastin konkret VKM-ja nr. 498 ka cenuar lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkueses, të sanksionuar nga neni 11 i Kushtetutës, dhe se ky cenim nuk është bërë në përputhje me kërkesat e neneve 11, 17 dhe 118 të Kushtetutës, për arsye që përmbledhen në vijim.

- Në lidhje me pretendimin për cenimin e lirisë ekonomike

Kërkuesja ka pretenduar cenim të lirisë ekonomike në disa komponentë të rëndësishëm, si zhvillimi apo ushtrimi i iniciativës së lirë ekonomike, pasi tregtuesit e hidrokarbureve mund ta siguronin vetë shërbimin e markimit të kontrolluar/monitoruar më pas nga strukturat kompetente shtetërore. Po kështu, sipas saj, monopolizimi i këtij shërbimi, vetëm tek një subjekt, cenon konkurrencën dhe lirinë e tregtisë.

Për t'i dhënë përgjigje këtij pretendimi, shumica, pasi ka ripohuar standardet e përcaktuara nga Gjykata, në lidhje me lirinë ekonomike, i është referuar jurisprudencës së GJED-së për zbatimin e rregullave të konkurrencës, në respektim të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit. Sipas shumicës, ashtu sikundër vepron dhe GJED-ja, duhet bërë dallimi mes faktit nëse shteti mund të veprojë duke ushtruar autoritet publik, apo duke ndërmarrë kryerjen e aktiviteteve ekonomike, të natyrës tregtare, industriale, për të prodhuar dhe ofruar mallra e shërbime në treg. Me qëllim që të arrihet të bëhet ky dallim, është e nevojshme që në çdo çështje të vlerësohet veprimtaria e ushtruar nga shteti dhe të përcaktohet se cilës kategorie këto aktivitete i përkasin (*prg.31 dhe 32 të vendimit*).

Neni 11 i Kushtetutës, kërkon që sistemi ekonomik të bazohet në ekonominë e tregut dhe në lirinë e veprimtarisë ekonomike. Kufizime të lirisë së veprimtarisë ekonomike mund të vendosen vetëm me ligj dhe vetëm për arsye të rëndësishme publike. Këto kritere kushtetuese që përcakton neni 11/3 duhen respektuar në çdo rast të kufizimit të lirisë së veprimtarisë ekonomike.

Çmoj se, në çështjen në shqyrtim, shumica fillimisht duhej të vlerësonte nëse shërbimi i shënjimit dhe monitorimit të hidrokarbureve është apo jo një aktivitet i natyrës ekonomike dhe, në vijim, nëse VKM-ja nr. 498 cenon apo jo lirinë e veprimtarisë ekonomike.

Sipas VKM-së nr. 498, procesi i markimit dhe monitorimit do të realizohet përkundrejt një tarife shërbimi, të konsideruar tarifa kombëtare e shërbimit të shënjimit, që do t'i paguhet koncesionarit nga subjektet e detyruara dhe do të jetë në shumën prej 614 (gjashtëqind e katërmëdhjetë) lekë plus TVSH-në, për 1000 (një mijë) litra të markuara (*pika 1.3 e vendimit*). Po sipas vendimit, "Shërbimi i shënjimit" përbëhet nga dy faza: i) "Shërbimi i shënjimit", që do të thotë procesi me anë të të cilit në produktet e shënjimit injektohet shënjuesi nga koncesionari; dhe ii) "Shërbimi i monitorimit", që do të thotë procesi me anë të të cilit koncesionari monitoron me anë të teknologjisë së posaçme në dispozicion të tij nëse produktet e shënjimit i janë nënshtruar shërbimit të shënjimit (*pika 1.11 e vendimit*).

Në vlerësimin tim, nisur nga standardet e mësipërme, markimi është një shërbim i natyrës ekonomike që ofrohet kundrejt pagesës. Rrjedhimisht, ky shërbim, duke pasur karakter ekonomik, si rregull duhet t'u

nënshtrohet parimeve të ekonomisë së tregut, lirisë së veprimtarisë ekonomike dhe rregullave të konkurrencës.

Aspekti i dytë që duhet analizuar është nëse VKM-ja nr. 498 cenon apo jo lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkuësës. Kjo VKM detyron për pajisjen me shërbimin e shënjimit, të gjitha subjektet të cilat tregtojnë, eksportojnë, importojnë, shpërndajnë, transportojnë, magazinonë, prodhojnë, rafinojnë, ose kryejnë çdo aktivitet tregtar me produktet, që janë të detyruara të paguajnë detyrimet fiskale për produktet e shënjimit dhe që kërkojnë kryerjen e shërbimit të shënjimit të naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës të zotëruara prej tyre, sipas kuadrit ligjor për shërbimin e shënjimit (*pika 1.10 e vendimit*). Në rastin konkret, rezulton se procesi i shënjimit dhe monitorimit të karburanteve, sipas kontratës së koncesionit, do të realizohet nga Koncesionari. Sipas kësaj kontrate, shërbimi i markimit dhe monitorimit të karburanteve do të kryhet, në mënyrë ekskluzive, nga Koncesionari, për një periudhë 10-vjeçare.

Përderisa ky lloj shërbimi i është dhënë me koncesion një subjekti me të drejta ekskluzive, vlerësoj se kjo përbën një kufizim të lirisë së veprimtarisë ekonomike të kërkuësës për të blerë shërbimin tek operatorë të tjerë në tregun e markimit dhe monitorimit të karburanteve. Duke përcaktuar Koncesionarin, si operator të vetëm, VKM-ja nr. 498 krijon një pozicion dominant në treg dhe cenon lirinë ekonomike të anëtarëve të kërkuësës, pasi nuk i lejon të zgjedhin operatorin ku do të kryejnë procesin e detyruar të shënjimit. Ekskluziviteti që i është dhënë Koncesionarit nuk lejon hapësira alternative për ofrimin e shërbimit, duke krijuar një situatë monopoli në këtë sektor. Edhe nga Autoriteti i Konkurrencës, si institucion i specializuar i kësaj fushe, në parashtrimet me shkrim të paraqitura para Gjykatës, u nënvizua se ky organ i ka kërkuar Ministrisë së Financave, informacion për vlerësimin *ex ante* të koncesionit të markimit, detyrim të cilin kjo ministri nuk e kishte plotësuar (*parashtrimet e datës 3.7.2013 të Autoritetit të Konkurrencës*).

Për sa më sipër, vlerësoj se në rastin konkret, shërbimi i shënjimit dhe i monitorimit të hidrokarbureve është një shërbim i natyrës ekonomike dhe VKM-ja nr. 498 cenon lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkuësës. Në vijim, vlerësohet nëse ky cenim i lirisë ekonomike ka respektuar kushtet/kriteret kushtetuese.

- Në lidhje me pretendimin për cenimin e rezervës ligjore në kuptim të neneve 11, 17 dhe 118 të Kushtetutës

Kërkuësja ka pretenduar se në rastin në shqyrtim kufizimi i lirisë së veprimtarisë ekonomike nuk është bërë me ligj, por me akt nënligjor, në shkelje të rezervës ligjore të parashikuar nga nenet 11 dhe 118 të Kushtetutës.

Shumica ka konkluduar se përderisa VKM-ja nr. 498 nuk cenon lirinë ekonomike, nuk mund të analizojë pretendimet që lidhen me cenimin e rezervës ligjore (*prg. 40 i vendimit*).

Në ndryshim nga shumica, siç jam shprehur edhe më sipër, vlerësoj se në rastin konkret kemi një kufizim të lirisë së veprimtarisë ekonomike të kërkuësës dhe, në këto kushte, duhet vlerësuar nëse ky kufizim është bërë në respektim të kushteve që përcakton Kushtetuta. Në vështrim të neneve 11 dhe 17 të Kushtetutës “*kufizime të të drejtave dhe lirive të parashikuara në Kushtetutë mund të vendosen vetëm me ligj për një interes publik ose për mbrojtjen e të drejtave të të tjerëve (neni 17/1). Kufizime të lirisë së veprimtarisë ekonomike mund të vendosen vetëm me ligj dhe vetëm për arsye të rëndësishme publike*” (neni 11/3).

Parashikimi kushtetues i rregullimit me ligj, ka një funksion garantues të interesit publik të përgjithshëm, për arsye se garanton që, në fusha të caktuara, veçanërisht delikate, si në rastin e të drejtave themelore kushtetuese, vendimet të merren nga Kuvendi, si organi më përfaqësues i pushtetit sovran. Nëpërmjet një mekanizmi demokratik, siç është rezerva ligjore, garantohet parimi i ligjshmërisë, duke qenë se ligji i miratuar nga Kuvendi konsiderohet si burimi më i përshtatshëm që respekton të drejtat individuale dhe kënaq të ashtuquajturën *ratio* garantuese të rezervës ligjore. Në rastin e *rezervës ligjore relative* çështja konkrete mund të rregullohet edhe nga aktet nënligjore, përveçse kur ligji ka parashikuar vetë çështjet kryesore, si dhe parimet mbi të cilat do të nxirren këto akte. Ndërsa, në rastin e *rezervës ligjore absolute* është norma kushtetuese që ia rezervon ligjit, në kuptimin formal, dhe vetëm ligjit rregullimin e një marrëdhënieje konkrete. Përdorimi i fjalës “vetëm” që përmendin nenet 11/3 e 17/1 të Kushtetutës nuk është rastësor, por me qëllimin për të treguar se kufizime të tilla nuk mund të vendosen me ndonjë akt tjetër përveç ligjit. Gjykata Kushtetuese ka çmuar se shprehja “vetëm me ligj” referon në kompetencën e organit ligjvënës dhe nxjerrja e akteve të tjera për të rregulluar marrëdhënie të tilla, cenon kompetencat e këtij organi (*shih vendimet nr. 28, datë 27.5.2010, dhe nr. 20, datë 11.7.2006 të Gjykatës Kushtetuese*).

Në çështjen objekt shqyrtimi, kufizimi i lirisë ekonomike nuk është realizuar me ligj, por me akt nënligjor duke mos respektuar kriterin e vendosjes së kufizimit “vetëm me ligj”. Siç ka theksuar edhe Gjykata në jurisprudencën saj, shprehja “vetëm me ligj” ka kuptimin që në rast se është i nevojshëm kufizimi i një të drejte të parashikuar në Kushtetutë, vlerësimi për të është diskrecion vetëm i Kuvendit dhe jo i organeve të

tjera, përfshirë edhe Këshillin e Ministrave (shih vendimet nr. 28, datë 27.5.2010, dhe nr. 20, datë 11.7.2006 të Gjykatës Kushtetuese).

Neni 54/4 i ligjit nr. 61/2012 “Për akcizat” (“ligji për akcizat”), me ndryshime, që ka shërbyer si bazë ligjore për nxjerrjen e VKM-së nr. 498, përcakton se: “Procedurat specifike për importimin, hedhjen për konsum, lëvizjen, kontrollin, mbikëqyrjen, ngjyresit dhe shënjuesit etj. për këto nënprodukte, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në zbatim të këtij ligji. Kjo dispozitë autorizon Këshillin e Ministrave për rregullimin e procedurave specifike mbi importin dhe hedhjen për konsum të ngjyresit dhe shënjuesit për nënproduktet e naftës”. Sipas po këtij ligji: “Kur ngjyrosja dhe/ose shënjimi i vajrave të naftës janë kryer përpara importimit, importuesi duhet të paraqesë një certifikatë të lëshuar nga autoritetet kompetente të vendit nisës, në lidhje me llojin dhe sasinë e ngjyresit dhe/ose shënjuesit të përdorur. Kur ngjyrosja dhe/ose shënjimi nuk është kryer përpara importimit, ngjyrosja dhe/ose shënjimi i vajrave të naftës mund të kryhet vetëm në magazina fiskale nga depozituesi i miratuar, në autorizimin për magazinë të të cilëve përfshihet edhe ngjyrosja dhe/ose shënjimi. Këto magazina duhet të jenë të pajisura me instrumente për dozimin dhe përzierjen ose instrumente të ngjashme që mund të sigurojnë ngjyrosjen dhe/ose shënjimin e rregullt (neni 55 i ligjit).

Nga sa më sipër, është e qartë se ligji për akcizat ka autorizuar Këshillin e Ministrave për përcaktimin e procedurave mbi mbikëqyrjen, ngjyresit dhe shënjuesit për nënproduktet e naftës, (çështja lëndore) si dhe parimet mbi të cilat do të nxirren aktet që do të rregullojnë procedurën e ngjyrit për nënproduktet e naftës. Nga interpretimi literal i nenit 55 të ligjit për akcizat, konstatohet lejimi i markimit të hidrokarbureve në tregun e lirë, nga subjektet që mund ta kryejnë këtë proces, pasi të kenë plotësuar kriteret ligjore. Këtë lejim e përforcon edhe VKM-ja nr. 612, datë 5.9.2012 “Për dispozitat zbatuese të ligjit për akcizat”, sipas së cilës shënjimi dhe ngjyrimi do të bëhet nga vetë subjektet tregtare, të cilat do të pajisen me autorizimin përkatës dhe do të konsiderohen “depozitues të miratuar” (nenet 103-107). Pra, ligji për akcizat dhe VKM-ja nr. 612, *supra*, në harmoni me ligjin, përcaktojnë të gjitha parimet që udhëheqin procedurën e shënjimit dhe ngjyrosjes së karburanteve, proces i cili kryhet nga depozituesit e miratuar, sipas kriterëve përkatës ligjore. Ndryshe nga ky kuadër ligjor, VKM-ja nr. 498, objekt shqyrtimi, përbën një rregullim të ri, duke i dhënë Koncesionarit të drejta ekskluzive, në nivel kombëtar, për të kryer shërbimin e markimit dhe monitorimit të hidrokarbureve. Ky kufizim i lirisë së veprimtarisë ekonomike të kërkueses, që krijon një situatë monopoli në tregun e shërbimeve në fushën e hidrokarbureve, është bërë me një akt nënligjor, në kundërshtim me parimin e rezervës ligjore absolute, të parashikuar në nenet 11/3 dhe 17/1 të Kushtetutës.

Në vijim të arsyetimit të mësipërm, vlerësoj se, në rastin konkret, është cenuar parimi i rezervës ligjore absolute dhe, për rrjedhojë, kjo ka passjellë edhe cenimin e nenit 118 të Kushtetutës.

Si përfundim, për sa më sipër, çmoj se VKM-ja nr. 498 ka kufizuar lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkueses. Ky kufizim nuk është bërë me ligj, duke cenuar rezervën ligjore absolute, sipas neneve 11, 17 dhe 118 të Kushtetutës. Në këto kushte, vlerësoj se kërkesa e paraqitur nga kërkuesja duhej pranuar si e bazuar.

Anëtar: Sokol Berberi

MENDIM PAKICE

Ndryshe nga shumica, sipas së cilës “Subjekti koncesionar (Koncesionari) është ngarkuar nga ana e shtetit me kryerjen e një shërbimi të një interesi të përgjithshëm, që konsiston në kryerjen e shënjimit në produktet e naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës dhe monitorimin e këtij procesi, mbi tarifa uniforme dhe kushte cilësie të njëjta. Ky proces është i lidhur për nga natyra, qëllimi dhe rregullat e përcaktuara mbi finalizimin e këtij procesi me ushtrimin e pushtetit publik me qëllim shmangien e evazionit fiskal, funksion tipik i autoriteteve shtetërore. Duke qenë shërbime specifike, që lidhen me realizimin e një interesi të përgjithshëm, shumica ka vlerësuar se përjashtimi i tyre nga rregullat e konkurrencës nuk përbën cenim të lirisë së veprimtarisë ekonomike” (prg. 35 i vendimit), ne gjyqtarët në pakicë çmojmë se VKM-ja nr. 200 datë 13.3.2013, dhe VKM-ja nr. 498, datë 30.5.2013, kanë cenuar lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkueses, të sanksionuar nga neni 11 i Kushtetutës, dhe se ky cenim nuk është bërë në përputhje me kërkesat e neneve 11, 17 dhe 118 të Kushtetutës.

1. Në lidhje me juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese

Në lidhje me juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese pakica vlerëson se çështja bën pjesë në juridiksionin e kësaj gjykate, bazuar në përmbajtjen e dispozitës së nenit 131/c të Kushtetutës, sipas së cilës Gjykata Kushtetuese vendos për: c) *Pajtueshmërinë e akteve normative të organeve qendrore dhe vendore me Kushtetutën dhe me marrëveshjet ndërkombëtare.*

Siç rezultoi e provuar në gjykim, VKM-ja nr. 200, datë 13.3.2013, dhe VKM-ja nr. 498, datë 30.5.2013,

janë nxjerrë nga një organ qendror, Këshilli i Ministrave, si dhe të dy këto akte kanë karakter normativ.

Kontrata e koncesionit, e miratuar me VKM-në nr. 200, datë 13.3.2013, nuk rregullon vetëm të drejta dhe detyrime për palët kontraktuese, por përmban dhe rregulla me karakter të përgjithshëm që vendosin detyrime për një numër subjektesh të papërcaktuara individualisht.

Konkretisht, sipas nenit 1 të kontratës së koncesionit, miratuar me vendimin nr. 200, datë 13.3.2013, të KM-së, përcaktohen detyrimet për të zbatuar kushtet e kësaj kontrate *“të gjitha subjektet që tregtojnë, eksportojnë, importojnë, shpërndajnë, transportojnë, magazinonjë, prodhojnë hidrokarbure ose kryejnë çdo aktivitet tjetër tregtar me produktet e shënjimit”*.

Ky karakter normativ i VKM-së nr. 200 përforcohet më shumë me daljen e VKM-së nr. 498, ku në pikën 1/10 janë përcaktuar subjektet e detyruara për zbatimin e vendimit dhe që përkufizohen në *“të gjitha subjektet që tregtojnë, eksportojnë, importojnë, shpërndajnë, transportojnë, magazinonjë, prodhojnë hidrokarbure ose kryejnë çdo aktivitet tjetër tregtar me produktet e shënjimit”*.

Karakter i normativ i këtyre dy akteve përcaktohet edhe nga fakti se me këto VKM, shërbimi i koncesionarit për shënjimin mbi produkt, kushtëzohet edhe shlyerjen nga subjektet të detyrimeve të tjera fiskale të caktuara me ligj.

Një tjetër element që vërteton se të dy vendimet e Këshillit të Ministrave, objekt gjykimi, kanë karakter normativ dhe jo individual, është referimi që ato bëjnë tek ligje të tjera të përgjithshme me karakter normativ që kanë efekt mbi gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, duke parashikuar sanksione për të gjitha subjektet që operojnë në fushën e hidrokarbureve, dhe që nuk përmbushin detyrimet e përcaktuara nga koncesionari i ngarkuar me dy vendimet e Këshillit të Ministrave.

Që të dyja aktet kanë karakter normativ, del qartë edhe nga pika 6 e VKM-së nr. 498, sipas së cilës *“të gjitha institucionet publike të RSH, si dhe Policia e Shtetit janë të detyruara të ndihmojnë, të japin akses në informacion dhe të bashkëpunojnë me koncesionarin dhe autoritetin sa herë që këta të fundit e kërkojnë ndihmën e tyre për zbatimin e këtij vendimi”*.

Për shkaqet e mësipërme, pakica vlerëson se çështja hyn në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese, në kuptim të nenit 131, pika “c”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

2. Në lidhje me pretendimin për cenimin e lirisë ekonomike

Ndryshe nga shumica, pakica vlerëson se në çështjen objekt shqyrtimi, shërbimi i shënjimit dhe monitorimit të hidrokarbureve është një shërbim i natyrës ekonomike, arsye për të cilën VKM-ja nr. 200 dhe VKM ja nr. 498 cenojnë lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkuarës.

Siç dhe argumentoi në gjykim kërkuarja, me anë të dy vendimeve objekt gjykimi, Këshilli i Ministrave i ka cenuar shoqatës lirinë ekonomike në disa komponentë të rëndësishëm, si zhvillimi apo ushtrimi i iniciativës së lirë ekonomike, pasi tregtuesit e hidrokarbureve mund ta siguronin vetë shërbimin e markimit, të kontrolluar/monitoruar më pas nga strukturat kompetente shtetërore. Po kështu, monopolizimi i këtij shërbimi, vetëm te një subjekt, cenon konkurrencën dhe lirinë e tregtisë.

Neni 11 i Kushtetutës kërkon që sistemi ekonomik të bazohet në ekonominë e tregut dhe në lirinë e veprimtarisë ekonomike. Kufizime të lirisë së veprimtarisë ekonomike mund të vendosen vetëm me ligj dhe vetëm për arsye të rëndësishme publike. Këto kritere kushtetuese që përcakton neni 11/3 duhen respektuar në çdo rast të kufizimit të lirisë së veprimtarisë ekonomike.

Sipas Kontratës Koncesionare, miratuar me VKM-në nr. 200, dhe rregullave të vendosura me VKM-në nr. 498, procesi i markimit dhe monitorimit do të realizohet përkundrejt një tarife shërbimi, të konsideruar tarifa kombëtare e shërbimit të shënjimit, që do t'i paguhet koncesionarit nga subjektet e detyruara dhe do të jetë në shumën prej 614 (gjashtëqind e katërmëdhjetë) lekë, plus TVSH-në, për 1000 (një mijë) litra të markuara (pika 1.3 e vendimit). Po sipas vendimit, “Shërbimi i shënjimit” përbëhet nga dy faza: i) “Shërbimi i shënjimit”, që do të thotë procesi me anë të të cilit në produktet e shënjimit injektohet shënjuesi nga Koncesionari; dhe ii) “Shërbimi i monitorimit”, që do të thotë procesi me anë të të cilit Koncesionari monitoron me anë të teknologjisë së posaçme në dispozicion të tij nëse produktet e shënjimit i janë nënshtruar shërbimit të shënjimit (pika 1.11 e vendimit).

Pakica vlerëson se nisur nga standardet e mësipërme, markimi është një shërbim i natyrës ekonomike që ofrohet kundrejt pagesës. Rrjedhimisht, ky shërbim, duke pasur karakter ekonomik, si rregull duhet t'u nënshtruar parimeve të ekonomisë së tregut, lirisë së veprimtarisë ekonomike dhe rregullave të konkurrencës.

Në gjykim u provua se procesi i shënjimit dhe monitorimit të karburanteve, sipas kontratës së koncesionit, miratuar me VKM-në nr. 200, datë 13.3.2013, do të realizohet nga Koncesionari. Sipas kësaj kontrate, shërbimi

i markimit dhe monitorimit të karburanteve do të kryhet, në mënyrë ekskluzive, nga Koncesionari, për një periudhë 10-vjeçare.

Për atë kohë sa ky lloj shërbimi i është dhënë me koncesion një subjekti me të drejta ekskluzive, pakica çmon se kjo përbën një kufizim të lirisë së veprimtarisë ekonomike të kërkueses për të blerë shërbimin tek operatorë të tjerë në tregun e markimit dhe monitorimit të karburanteve. Duke përcaktuar Koncesionarin, si operator të vetëm, VKM-të objekt gjykimi i japin atij një pozicion dominant në treg, duke cenuar lirinë ekonomike të anëtarëve të kërkuesit, pasi nuk i lejon të zgjedhin operatorin ku do të kryejnë procesin e detyruar të shënjimit. Ekskluziviteti që i është dhënë Koncesionarit nuk lejon hapësira alternative për ofrimin e shërbimit, duke krijuar një situatë monopoli në këtë sektor. Edhe nga Autoriteti i Konkurrencës, si institucion i specializuar i kësaj fushe, në parashtrimet me shkrim të paraqitura para Gjykatës, u nënvizua se ky organ i ka kërkuar Ministrisë së Financave informacion për vlerësimin *ex ante* të koncesionit të markimit, detyrim të cilin kjo ministri nuk e kishte plotësuar (*parashtrimet e datës 3.7.2013 të Autoritetit të Konkurrencës*).

3. Në lidhje me pretendimin për cenimin e rezervës ligjore, në kuptim të neneve 11, 17 dhe 118 të Kushtetutës

Pakica vlerëson se në çështjen objekt gjykimi, kërkueses i është kufizuar liria ekonomike dhe ky kufizim nuk është realizuar me ligj, por me akt nënligjor, duke mos respektuar kriterin e vendosjes së kufizimit “vetëm me ligj”, në kundërshtim me parimin e rezervës ligjore absolute, të parashikuar në nenet 11/3 dhe 17/1 të Kushtetutës.

Siç ka theksuar edhe Gjykata në jurisprudencën saj, shprehja “vetëm me ligj” ka kuptimin që në rast se është i nevojshëm kufizimi i një të drejte të parashikuar në Kushtetutë, vlerësimi për të është diskrecion vetëm i Kuvendit dhe jo i organeve të tjera, përfshirë edhe Këshillin e Ministrave (*shih vendimet nr. 28, datë 27.5.2010, dhe nr. 20, datë 11.7.2006 të Gjykatës Kushtetuese*).

Neni 54/4 i ligjit nr. 61/2012 “Për akcizat” (“ligji për akcizat”), me ndryshime, që ka shërbyer si bazë ligjore për nxjerrjen e VKM-së nr. 498, përcakton se: “*Procedurat specifike për importimin, hedhjen për konsum, lëvizjen, kontrollin, mbikëqyrjen, ngjyruarit dhe shënjuesit etj. për këto nënprodukte, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në zbatim të këtij ligji. Kjo dispozitë autorizon Këshillin e Ministrave për rregullimin e procedurave specifike mbi importin dhe hedhjen për konsum të ngjyruarit dhe shënjuesit për nënproduktet e naftës*”. Sipas po këtij ligji: “Kur ngjyrosja dhe/ose shënjimi i vajrave të naftës janë kryer përpara importimit, importuesi duhet të paraqesë një certifikatë të lëshuar nga autoritetet kompetente të vendit nisës, në lidhje me llojin dhe sasinë e ngjyruarit dhe/ose shënjuesit të përdorur. Kur ngjyrosja dhe/ose shënjimi nuk është kryer përpara importimit, ngjyrosja dhe/ose shënjimi i vajrave të naftës mund të kryhet vetëm në magazina fiskale nga depozituesi i miratuar, në autorizimin për magazinë të të cilëve përfshihet edhe ngjyrosja dhe/ose shënjimi. Këto magazina duhet të jenë të pajisura me instrumente për dozimin dhe përzierjen ose instrumente të ngjashme që mund të sigurojnë ngjyrosjen dhe/ose shënjimin e rregullt (neni 55 i ligjit).

Nga sa më sipër, është e qartë se ligji për akcizat ka autorizuar Këshillin e Ministrave për përcaktimin e procedurave mbi mbikëqyrjen, ngjyruarit dhe shënjuesit për nënproduktet e naftës (*çështja lëndore*) si dhe parimet mbi të cilat do të nxirren aktet që do të rregullojnë procedurën e ngjyrit për nënproduktet e naftës. Nga interpretimi literal i nenit 55, të ligjit për akcizat, konstatohet lejimi i markimit të hidrokarbureve në tregun e lirë, nga subjektet që mund ta kryejnë këtë proces, pasi të kenë plotësuar kriteret ligjore. Këtë lejim e përforcon edhe VKM-ja nr. 612, datë 5.9.2012 “Për dispozitat zbatuese të ligjit për akcizat”, sipas së cilës, shënjimi dhe ngjyrimi do të bëhet nga vetë subjektet tregtare, të cilat do të pajisen me autorizimin përkatës dhe do të konsiderohen “depozitues të miratuar” (*nenet 103-107*). Pra, ligji për akcizat, dhe VKM-ja nr. 612, *supra*, në harmoni me ligjin, përcaktojnë të gjitha parimet që udhëheqin procedurën e shënjimit dhe ngjyrosjes së karburanteve, proces i cili kryhet nga depozituesit e miratuar, sipas kriterëve përkatës ligjore. Ndryshe nga ky kuadër ligjor, VKM-ja nr. 200 dhe specifikisht VKM-ja nr. 498, i kanë dhënë Koncesionarit të drejta ekskluzive, në nivel kombëtar, për të kryer shërbimin e markimit dhe monitorimit të hidrokarbureve. Ky kufizim i lirisë së veprimtarisë ekonomike të kërkueses, që krijon një situatë monopoli në tregun e shërbimeve në fushën e hidrokarbureve, është bërë me një akt nënligjor,

Parashikimi kushtetues i rregullimit me ligj, ka një funksion garantues të interesit publik të përgjithshëm, për arsye se garanton që, në fusha të caktuara, veçanërisht delikate, si në rastin e të drejtave themelore kushtetuese, vendimet të merren nga Kuvendi, si organi më përfaqësues i pushtetit sovran. Nëpërmjet një mekanizmi demokratik, siç është rezerva ligjore, garantohet parimi i ligjshmërisë, duke qenë se ligji i miratuar nga Kuvendi konsiderohet si burimi më i përshtatshëm që respekton të drejtat individuale dhe kënaq të ashtuquajturën *ratio* garantuese të rezervës ligjore. Në rastin e *rezervës ligjore relative* çështja konkrete mund të rregullohet edhe nga aktet nënligjore, përveçse kur ligji ka parashikuar vetë çështjet kryesore, si dhe parimet

mbi të cilat do të nxirren këto akte. Ndërsa, në rastin e *rezervës ligjore absolute* është norma kushtetuese që ia rezervon ligjit, në kuptimin formal, dhe vetëm ligjit rregullimin e një marrëdhënieje konkrete. Përdorimi i fjalës “vetëm” që përmendin nenet 11/3 e 17/1 të Kushtetutës nuk është rastësor, por me qëllimin për të treguar se kufizime të tilla nuk mund të vendosen me ndonjë akt tjetër përveç ligjit. Gjykata Kushtetuese ka çmuar se shprehja “vetëm me ligj” referon në kompetencën e organit ligjvënës, dhe nxjerrja e akteve të tjera për të rregulluar marrëdhënie të tilla, cenon kompetencat e këtij organi (*shih vendimet nr. 28, datë 27.5.2010, dhe nr. 20, datë 11.7.2006 të Gjykatës Kushtetuese*).

Si përfundim, për sa më sipër, pakica çmon se VKM-ja nr. 200, datë 13.3.2013, dhe VKM-ja nr. 498, datë 30.5.2013, kanë kufizuar pa ligj lirinë e veprimtarisë ekonomike të kërkueses, arsye për të cilën kërkesa duhet të ishte pranuar, duke shpallur si të papajtueshme me Kushtetutën të dy vendimet e mësipërme të Këshillit të Ministrave.

Anëtarë: Fatmir Hoxha, Besnik Imeraj, Fatos Lulo